7e JAARGa. № 119.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaya ℔ jaar *f* 24.– ℔ halfjr. *f* 12.– ℔ maand *f* 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenbezn. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa „ do. „ 50.–

De *OOSTPOST* verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

WOENSDAG 28 DECEMBER 1859.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is *f* 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

DE GREAT EASTERN.

(*Vervolg en slot.*)

Indien het ongeluk in het midden van den Atlantischen Oceaan had plaats gehad, gesteld dat er een grooter verlies van menschenlevens mede gepaard had gegaan, dan zoude het veel meer den naam van het schip hebben benadeeld; plaats en tijd in aanmerking genomen, had het ongeluk op geen gunstiger tijdstip plaats kunnen hebben, want wanneer alle omstandigheden bij het publiek bekend zullen zijn, na zorgvuldig en wettelijk te zijn onderzocht, dan zullen de resultaten niet alleen de stoomvaart in den vervolge nog veiliger maken dan dezelve thans is, maar tevens al de goede voorspellingen welke omtrent het schip zijn gedaan bevestigen en de kwade logenstraffen.

Dat het plaats gehad hebbend ongeval het laatste moge zijn hetwelk den *Great Eastern* mag overkomen, zal zeker den hartelijken wensch zijn van een elk die de Engelsche ondernemingsgeest eerbiedigt, en verlangt dat zij nog lang de eerste (!!!) mag blijven in wetenschappen en nuttige kunsten, een voorbeeld, zoo niet in oorlog dan in vrede, voor de geheele wereld en de verspreider onder alle natien van die verlichte denkbeelden, welke even zoo zeker den loop van den uitgebreiden handel volgen, als elke oorzaak een uitwerksel heeft.

Ten slotte voegen wij hierbij eene korte levensschets van den beroemden Ingenieur Brunel, de ontwerper van den *Great Eastern*, wiens dood als een groot verlies voor de werktuigkunde in het algemeen mag worden beschouwd.

Isambard Kingdom Brunel was de eenige zoon van Sir Isambard Brunel, die om de verdiensten van zijne vele publieke werken door Hare Majesteit de Koningin van Engeland in 1841 tot ridder werd verheven.

De Heer Brunel was aan boord van den *Great-Eastern* (het laatse groote werk dat hij heeft verrigt) daags voor dat hetzelve den Theems verliet, hij bleef daar verscheidene uren, terwijl de machines werden beproefd. Door eene beroerte overvallen werd hij naar huis vervoerd en te bed gelegd, van waar hij niet meer is opgestaan. Het berigt der ontploffing op den *Great-Eastern* werd hem Dingsdags bekend gemaakt; van dat oogenblik scheen de ziekte te verslimmeren en op Donderdag d. a. v. overleed hij in den ouderdom van 54 jaren.

De volgende schets van den loopbaan des heeren Brunel is overgenomen uit de *English Cijclopaedia of biographij.*

— De heer Brunel werd in het jaar 1806 te Portsmouth geboren. Nog zeer jong zijnde vertrok hij naar Frankrijk, alwaar hij zijne opvoeding voltooide in het collegie Henri IV te Caen. Hij begon zijn loopbaan in 1826 bij het maken van den Theems-tunnel, bij welk werk hij, onder het opzigt van zijnen vader, ingenieur was. Altijd de laatste op zijn post liep zijn leven meer dan eens gevaar; door het doorbreken van het water heeft hij zich verscheidene malen door zwemmen moeten redden. Bij gelegenheid van de laatste doorbarsting in 1828 was hij 600 voet van de opening van den tunnel verwijderd, hij werd door den indringenden stroom medegevoerd en kwam eerst aan de opening te voorschijn.

De stoomwerktuigkunde en al wat daartoe in betrekking staat heeft zijne grootste studie uitgemaakt. Tien jaren lang arbeidde hij aan de proeven door zijnen vader ingesteld om koolzuurstof-gas als eene bewegende kracht aantewenden. Hij was de ontwerper en ingenieur van den *Great-Western*, het eerste stoomschip dat den Oceaan heeft doorploegd, van den *Great-Britain* en andere groote vaartuigen, en het laatst van den *Great-Eastern*. Aan de daarstelling der dokken van sommige der Engelsche buitenhavens, waaronder vooral de verbeteringen aan de Bristol-en Cardiff-dokken en het maken van de Oldnorth Sunderland dokken eene eerste plaats bekleeden, heeft hij een groot aandeel gehad.

De Heer Brunel werd in 1832 aangesteld tot Ingenieur van den Great-Western-spoorweg; onder zijn opzigt werden al de tunnels, bruggen en andere werken op dien weg en al derzelver takken daargesteld; onder meer belangrijke bruggen op dezen weg telt men die over de Theems naar Maidenhead ligt om zijne groote en zeer vlak gemetselde bogen, die te Chepstow om de groote moeijelijkheden welke overwonnen moesten worden over de rivier Hije, benevens de brug van den Cornwall-spoorweg over den Tamar, welke bijna dezelfde span en hoogte heeft als de Brittania-brug, is vooral merkwaardig om den zich in het midden bevindenden pijler, welke uit een tachtig voet diep water is opgebouwd. De Hungerford-hangbrug over de Theems werd ook door den heer Brunel daargesteld.

„Hij nam een werkdadig deel aan het vlot brengen en opligten der Brittania-en Conwaij-tubulaire bruggen, werken niet minder aanmerkelijk om hunne reusachtigheid als om de medewerking van de beroemde ingenieurs door wien zij voltooid werden.

„De heer Brunel dirigeerde het Toskaansche gedeelte van den Sardinischen spoorweg, en rigtte ook de Renkioi-hospitalen op aan de Dardanellen, welke in den laatsten oorlog

met Rusland daar noodzakelijk werden geacht.

„In 1830 werd hij benoemd tot lid van de koninklijke vereeniging en in 1844 nam hij zitting in haren raad; hij was Vice-president van het instituut van Ingenieurs en van dat der wetenschappen, lid van de astronomische, geologische en geografische vereenigingen en ridder van het legioen van eer."

Op Dingsdag morgen werd het stoffelijk overschot van den heer Brunel op de Kensal-Green-begraafplaats ter aarde besteld. De stoet verliet de Duke-street in Westminster, alwaar de overledene gewoond had, ten negen uur; in de vier eerste koetsen welke de lijkbaar volgden bevonden zich de naaste betrekkingen van den afgestorvene benevens de volgende Ingenieurs: — M^r. Stephenson, Field, Hawkshaw, Walker, Kendal, Manbij en anderen; in twaalf andere rijtuigen bevonden zich de vrienden van den heer Brunel. Van de huizen, gelegen in de nabijheid van het sterfhuis, waren alle vensters gesloten. Aan de begraafplaats werd de treurige stoet opgewacht door een tal van heeren, allen leden van het koninklijk Instituut van Ingenieurs, welke zich aldaar aan den optogt aansloten, die den geachten afgestorvene naar zijne laatste rustplaats geleidde.

Aangaande het speculative gedeelte der onderneming van de *Great-Eastern* Maatschappij kunnen wij het volgende hier bij voegen.

Er schijnt veel misverstand te bestaan betrekkelijk het afslaan door de Direkteuren van de maatschappij van den *Great Eastern*, van het door den heer Lever gedane aanbod om het schip voor zijn eerste reis intehuren. Er zijn daaromtrent zooveel gissingen geopperd dat wij het niet ondienstig achten onze lezers eenige waarschijnlijke redenen optegeven, welke een ligchaam, begaafd met zooveel zaakkennis, hebben kunnen nopen om een aanbod, hetwelk den aandeelhebbers en dus ook hun, zooveel voordeelen beloofde, van de hand te wijzen. Het valt niet te ontkennen dat het aanbod van den heer Lever op het eerste abord zeer aannemelijk schijnt. Op hem toch komt alle verantwoording en alle risico; het standpunt van dien heer en de aanbieding van contante betaling leverden aannemelijke voorwaarden op. Laat ons echter de tegenovergestelde beschouwingen betrekkelijk dit punt nagaan.

In de eerste plaats werd het aanbod gedaan onder voorwaarden door welke de geraamde winst van weinig beteekenis zou zijn geworden, door mogelijke en zeer waarschijnlijke toevallen; welke aan eene eerste reis zijn verbonden. Alle toezigt over de inwendige inrigtingen van het schip zou den Direkteuren zijn ontzegd, daardoor zou, bij een mogelijk geval van ontevredenheid der passagiers over de behandeling aan boord, de Maatschappij later het meeste lijden, terwijl in het tegengestelde geval al den roem door den heer Lever zou worden ingeoogst. Verder zijn er in Engeland slechts een klein getal havens waar de *Great-Eastern* met veiligheid kan binnenloopen; nu zegt het kontrakt dat de aannemer met het schip elke haven in *Groot-Brittanje* kan aandoen; wie geeft nu de Maatschappij de verzekering dat het schip niet in eenige haven gevaar kan loopen? Overal waar men op de meeste bezigtigers kan rekenen zal men natuurlijk met het vaartuig gaan, en in waarheid zal elk Direkteur of kontraktant meer geld maken met het schip als eene merkwaardigheid te laten zien, dan het te gebruiken tot het doel waarvoor het is gebouwd. Door niet aanneming van het door den heer Lever gedane aanbod behouden de Direkteuren zich zelve het regt voor om het schip, voor zijn vertrek, ter bezigtiging voor het publiek toegankelijk te maken, waarvan zij dan zelf de vruchten plukken, want al wordt ook het schip met hetzelfde doel naar Amerika gezonden, dan kan zulks even goed bij de terugkomst van daar plaats hebben.

Nog twee andere beschouwingen zijn optemerken: — ten eerste was het meerendeel van die, welke het grootste aandeel in het schip hadden, tegen de aanneming van het aanbod; ten andere kon de omstandigheid dat het schip geheel aan den heer Lever werd toevertrouwd moeijelijkheden opleveren om eene som van twee à drie honderd duizend ponden te verzekeren, hetwelk op de aandeelhebbers geen geringen indruk maakte. Voor het overige laat het zich zeer goed verstaan waarom de Direkteuren, welke vertrouwen op zich zelven, op hunne berekeningen en op het schip hebben, de zaak van den heer Lever aldus hebben beschouwd; vooreerst behouden zij aan zich zelven het bestuur en de uitrusting van het schip en verzekeren het vertrouwen dat zij overal hebben opgewekt om zelf te doen wat hun werd aangeboden; ten tweede hebben zij het schip bewaard voor het krijgen van een slechten naam, wat tot de mogelijkheden behoorde; en ten derde hebben zij den aandeelhouders de winst verzekerd welke voortspruit uit aannemingen van Gouvernement svrachten.

BENOEMINGEN, BESLUITEN, enz.

JAVASCHE COURANT

van den 24sten December 1859 N°. 103.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures N. F. C. Holmberg de Beckfelt.

Uit 's lands dienst, de derde kommies op het residentie-bureau te Tjandjoer R. J. M. N. Kussendrager.

Bij de subkommissie van onderwijs te Soerabaya.

Eervol, wegens vertrek, als lid C. F. H. Franssen onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hem bewezene diensten.

BENOEMD:

Tot lid, M. van der Elsen, pastoor bij R. C. gemeente aldaar.

Schutterijen, enz.

BIJ DEN BARISSAN TE SUMANAP.

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens ziekte, de luitenant kolonel van den staf, kommandant van den barrissan, pangeran Koesoemo Sinrangen-Rono, en de eerste luitenant der artillerie Mas Sigra Goena.

BEVORDERD:

BIJ DEN STAF.

Tot kolonel, kommandant van den barissan, de luitenant-kolonel, kommandant der artillerie pangeran Koesoemo Soerio Ninga IJoeda.

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE.

BEVORDERD:

Tot luitenant-kolonel, kommandant, de majoor Kiai Mas Widja Astra.

Tot majoor, de kapitein Kiai Mas Prawira Widjaija.

Tot kapitein, de eerste luitenant Radhen Merta Koesoema.

Tot eerste luitenants, de tweede luitenants Kiai Mas Djaija Troena en Kiai Mas Soeradipa.

BENOEMD:

Tot tweede luitenants, de adjudant-onderofficier Kiai Mas Nalatroena en de volontair Radhen Jayeng Tielam.

BIJ HET WAPEN DER ARTILLERIE.

BEVORDERD:

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant Radhen Ario Widakding Rono.

BENOEMD:

Tot kommandant, de kapitein Mas Astrawidjaija.

Tot tweede luitenants, de sergeant majoor Astraijoeda en de volontair Kiai Mas Soetomengolo.

Militair Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den officier van gezondheid der tweede klasse P. Berliner.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie E. Pauw.

GOEDGEKEURD:

Dat door het Militair Departement.

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE.

ZIJN GEPLAATST:

Bij het 6de bataillon, de eerste luitenant G. van Vuuren.

Bij het 10de bataillon, de kapitein K. J. B. Eichelberg.

Bij het 13de bataillon, de tweede luitenant J. L. Engelhart. allen onlangs uit Nederland aangekomen.

ZIJN OVERGEPLAATST.

Bij het 2de bataillon, de eerste luitenant M. E. F. L. von Schauroth, van het 3de bataillon.

Bij het 3de bataillon de kapitein E. Pauw, van het garnizoens-bataillon in de militaire afdeeling op Java (Tjilatjap).

Bij het 4de bataillon, de eerste luitenant L. W. C. Gerlach, van het 11de bataillon.

Bij het 16de bataillon, de tweede luitenant G. M. H. Muller, van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.

Bij het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling op Java (Billiton), de eerste luitenant H. Spoelder, van het garnizoens-bataillon op Banka en onderhoorigheden (Billiton).

Bij het garnizoens-bataillon in de tweede militaire afdeeling op Java (Tjilatjap), de kapitein B. H. J. Rijks, van het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling op Java.

Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de eerste luitenant H. J. Voorstad en de tweede luitenant G. L. Doornum, respectivelijk van het 15 en 17de bataillon.

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 28sten December 1859.

Door de hevige wind en stroom is gister het alhier ter reede liggende schip *Eensgezindheid* driftig geworden en heeft, tegen de *Batavier* aandrijvend, diens boegspriet gebroken.

Wij vernemen dat eervol uit zijne betrekking is ontslagen het tegenwoordig hoofd der arabieren te dezer stede, *Abdul Kadir bin Ali bin Adjiem* en in diens plaats benoemd *Said Ibrahim bin Pangeran Said Aloewie Alkabassij.*

NEDERLAND.

— De gezusters van Hulten te Oosterwijk hebben een kruidenierswinkel. Onder voorwendsel van kamers te willen huren komt eene jufvrouw bij haar en weet zich door vroomheid in te dringen. Zij raadt haar aan de waren in Breda te gaan halen, dewijl zij daar, volgens haar zeggen, veel beter koop zijn dan elders. Zij wil zich gaarne met den inkoop belasten. De bedriegster wordt geloofd; ontvangt plus minus ƒ 100 en begeeft zich met de meid op weg. Onderweg geeft zij de meid den raad hare oorhangers in het mandje te leggen dat het geld bevat, uit vrees, dat zijn zouden worden aangerand. Te Tilburg gekomen, geven zij het mandje bij kennissen van de meid in bewaring, en gaan toen naar de kerk. De jufvrouw geeft voor den pastoor nog te moeten spreken, ontvlugt door de sacristy, haalt het mandje met het geld en de oorhangers en is tot nog toe niet terug. Aan getuigen ontbreekt het niet Sommigen willen beweren, dat de bedriegster vroeger in Tilburg gewoond heeft, anderen, dat zij in de omstreken van Breda te huis behoort. Wat hiervan zij zal de tijd leeren; haar signalement, zegt men, is in handen der policie.

— Aan een schrijven van Zr. Ms. consul-generaal te Genua, van den 20sten October jl., wordt het volgende ontleend:

„De aandacht verdient gevestigd te worden eene omstandigheid, die zich alhier sedert eenigen tijd verscheidene malen heeft voorgedaan, en waardoor vele schepen, hoewel tot dusverre geene Nederlandsche, niet geringe schade hebben geleden.

„Gedurende den laatsten oorlog in Italie zijn namelijk vele schepen uit Engeland met steenkolen naar deze haven bevracht geworden, tot buitengewoon hooge vrachten. Die schepen werden echter meestal *aan order en niet aan een bepaald huis* afgeladen, terwijl de charte-partijen de konditie bevatten „dat het schip eenmaal van de afladingsplaats vertrokken, de schipper in geen geval aanspraak of verhaal „tegen den aflader kon doen gelden."

„Na het sluiten der vredes-praeliminairen te Villafranca daalden de vrachten in dezelfde mate als zij vroeger waren gerezen, en zulks bragt hier eene zoodanige daling in de prijzen der steenkolen te weeg, dat die prijzen in verre na niet toereikend waren om de bedongen vracht te dekken. De lading slechts *aan order* zijnde, kwam er dan ook niemand als ontvanger opdagen en de kapitein was verpligt om door tusschenkomst van het tribunaal van koophandel tot den publieken verkoop der lading over te gaan, om ten minste gedeeltelijk zijne vrachtpenningen te beuren. Een middel tot voorkoming van deze onregelmatigheden zoude zijn, dat de schippers zich in Engeland steeds een goed gedeelte der vracht op rekening lieten voorschieten, want de bovenvermelde conditie van niet-aan-sprakelijkheid van den aflader zal voortaan waarschijnlijk te vermijden zijn."

ENGELAND.

— Te Needham Market, eene kleine stad nabij Ipswich, woont eene vrouw, genaamd Elizabeth Kerrij, welke thans 105 jaren oud is. Zij werd geboren onder de regering van George II; de vader van Napoleon I was toen nog een kleinen jongen; Franklin, Johnson, Goldsmith en andere beroemde mannen zijn hare tijdgenooten. Haar echtgenoot overleed in het eind der vorige eeuw; op haar 65 jaar besloot zij in stilte het overige harer levensdagen te slijten in gezelschap harer eenige dochter, welke thans den ouderdom van vijf en zeventig jaren heeft bereikt. Gedurende haar lang en werkzaam leven heeft die vrouw nimmer eene ernstige ziekte gehad. Zij was reeds 103 jaren oud toen zij op een korenveld de schoven naleesde, nu nog is zij hare familie volstrekt niet ten last en verrigt zij nog menige huisselijke bezigheid. Haar hooge ouderdom lokt vele nieuwsgierigen naar hare woonplaats; wanneer zij haar geboortefeest viert ijveren alle gezinnen in den omtrek om het zeerst om haar een geschenk aantebieden.

Needham Market en omstreken schijnt zeer gezond gelegen te zijn, want het is beroemd om den hoogen ouderdom welke velen harer inwoners bereiken. Onlangs telde men er twaalf bijeen wier gezamenlijke ouderdom 1000 jaren beliep.

— Den 25sten en 26sten October heeft op de Engelsche kust een vreeselijke storm gewoed; een groot aantal schepen zijn daarin vergaan, terwijl men ook het verlies van vele menschenlevens te betreuren heeft. Een der droevigste schipbreuken is die van de *Royal Charter*. Van de 498 menschen, welke het vaartuig uit Melbourne had overgebragt, zijn slechts 39 gered. Den 26sten Aug. was het schip met 388 passagiers en eene bemanning van 110 koppen, £ 6,800,000 aan goud en eene lading wol en andere produoten uit Melbourne vertrokken. Tot bij de Iersche kust was de reis zeer gelukkig; te Queenstown werden eenige passagiers aan land gezet en de reis daarna naar Liverpool voortgezet. Den 25sten 's middags stak de wind op en veranderde spoedig in een hevigen storm. Ten 6 ure 's avonds stuurde de kapitein voorbij Point-lynas en liet vuurpijlen afsteken, ten einde loodsen te bekomen. Er kwam echter geen loods opdagen en daar de kapitein bespeurde dat zijn schip sterk naar de kust dreef, liet hij twee ankers vallen; de ankerkettingen konden echter aan den storm geen weerstand bieden en zij braken. Ook de machine was niet in staat weerstand te bieden aan den orkaan en ten 3 ure 's morgens werd het ongelukkig vaartuig op de klippen der kust geworpen, waar het stoot op stoot ontving, terwijl de branding over het dek sloeg en het water in het ruim doordrong. Reeds vroeger waren de masten over boord geworpen, zonder dat daardoor echter eenige verbetering in den toestand van het schip kwam. Een moedig Portugeesch matroos slaagde er in, door de branding heen het strand te bereiken en een touw daaraan te bevestigen, langs hetwelk eenige matrozen hun leven redden; een ruk van het schip brak dit touw echter spoedig. Door het aanhoudend stooten brak het schip weldra in het midden door en zonk in de diepte met allen die zich aan boord bevonden. De weinigen, die thans nog in leven zijn, redden zich òf langs het touw, dat door den matroos aan het strand bevestigd was, òf werden in bewusteloozen toestand door de golven op het strand geworpen. Het goud hoopte men te redden, doch het schijnt dat de kist, waarin het geborgen was, gebroken is, althans men heeft een zak met goud opgevischt; het is ook wel mogelijk dat deze zich in de hut van een der passagiers bevonden heeft.

Tot nu toe zijn slechts weinige van de aangespoelde verongelukten herkend. Daarentegen verneemt men allerlei bedroevende bijzonderheden omtrent dezen en genen der passagiers of equipage aan boord der verongelukte *Royal Charter*. Zoo wordt o. a. uit Newcastle het volgende geschreven: Drie zonen van den heer Belt aldaar bevonden zich in Australie. De vierde, die nog bij hem in huis was, had in het begin dezes jaars het ongeluk van te verdrinken. Toen de drie anderen in Australie hiervan berigt kregen, kwamen zij overeen door het lot te doen beslissen, wie van hun drieën terstond de terugreis naar Engeland zou aannemen, om aldaar hunne ouders tot steun te verstrekken. Het lot trof, den jongste, een zeeman van beroep. De verheugde ouders ontvingen hiervan eerst berigt over Queenstown, toen de jongeling te gelijk zijne aanstaande komst met de *Royal Charter* meldde. Hoe jammerlijk werden zij dus drie dagen later in hunne aangename verwachting teleurgesteld, toen zij de tijding kregen, dat hun zoon bij het vergaan van dit vaartuig was verdronken.

Den 1sten dezer heeft weder een storm gewoed, die niet onderdeed voor den vorigen. Verscheidene menschen zijn omgekomen en eene menigte schepen op den Theems hebben schade bekomen. Op zee is de storm niet minder hevig geweest en men heeft dan ook nieuwe rampen te betreuren.

— In denzelfden voorbeeldeloozen storm van jl. Dingsdag nacht, toen de *Royal Charter* verongelukte, heeft ook de bij Holyhead liggende *Great-Eastern* gevaar geloopen van te vergaan. De ankerkettingen braken, de sterke glasruiten der groote zaal woeijen aan stukken, de kleederen van den kapitein Harrison scheurden aan flarden en bij zelf werd op het dek neder geworpen. Eindelijk gelukte het met vereenigde kracht van schroef en raderen een eind van den wal te stoomen en alstoen een nieuw anker te laten vallen, terwijl men onder het voor anker liggen met den stoom den kabel bleef ondersteunen tot dat de barometer rees en de storm langzamerhand begon te bedaren.

Men heeft de opmerking gemaakt, dat in dezen storm p. m. 150 schepen geheel of ten deele zijn verbrijzeld, waarbij, ongerekend de ramp van de *Royal Charter*, verscheiden personen zijn omgekomen.

— Lady Franklin heeft, volgens de *United Service Gazette* haar stoomyacht *Fox* met hetwelk kapitein Mac Clintock de laatste expeditie naar de Noordpoolstreken heeft gedaan, aan dien verdienstelijken zee-officier ten geschenken gegeven.

— Met de telegrafische verbinding tusschen Konstantinopel en Alexandrie is men niet gelukkig, althans de kabel is weder gebroken, nadat men op de gevaarlijkste plaatsen reeds geslaagd was.

— Sir George Grey, de gouverneur der Kaapkolonie, die door het vorige ministerie was teruggeroepen en zich in Engeland bevindt, heeft aan eene deputatie van handelaren uit de City te kennen gegeven, dat de tegenwoordige minister van kolonien, de hertog van Newcastle, uit eigen beweging die terugroeping had ingetrokken. Sir G. Grey gaf tevens te kennen, dat hij niet ongeneigd was zijne vroegere functien in de Kaapkolonie weder op zich te gaan nemen.

FRANKRIJK.

— Men zegt, dat ter gelegenheid van de aanwezigheid van den graaf de Montemolin te Parijs, eene soort van klein Carlistisch congres is gehouden, dat bijgewoond werd door den graaf Elliot en generaal Cabrera.

— De *Constitutionnel* wijdt een artikel aan de kwestie betreffende de doorgraving van de landengte van Suez. Dit blad doet in de eerste plaats uitkomen, dat de brief aan den Onderkoning van Egypte, waarin deze gelast werd de werkzaamheden betreffende de doorgraving te staken, geschreven is door den grootvizier Ali-pacha, die thans afgetreden is, en ongetwijfeld tot dien stap aangespoord werd door Engeland. De *Constitutionnel* gelooft voorts dat het verbod niet uitvoerbaar is en zegt dat men weldra zal zien, dat de belangen van hen, die bij de doorgraving betrokken zijn, in bescherming worden genomen.

— Onder de aanzienlijke genoodigden, welke te Compiègne ten hove zullen worden ontvangen, worden genoemd de Russische Prinses Maria, de weduwe van den Hertog van Leuchtenberg, die aldaar H. M. de Koningin der Nederlanden zal ontmoeten. De laatstgemelde vorstin is heden aan boord van de *Reine Hortense*, welk vaartuig ter harer beschikking was gesteld, van Marseille naar Nizza vertrokken, vergezeld door de Badensche Grootvorstin Stephanie. De beide vorstinnen zullen eenigen tijd te zamen te Nizza haar verblijf houden. (De *Patrie* en de Brusselsche *Nord* beweren, dat H. M. de Koningin der Nederlanden zich reeds op St. Cloud bevindt.)

— Het beruchte protest van den Heer Dupanloup, bisschop van Orleans, is in het Engelsch vertaald voor Ierland, in het Italiaansch, in het Spaansch, en in het Duitsch voor Beijeren en zuidelijk Duitschland In elk van die talen zijn 500,000 exempl. grdukt.

— Volgens den Parijschen correspondent van de *Times* heeft keizer Napoleon den 20sten October aan den koning van Sardinie den volgenden brief geschreven:

„Ik schrijf aan Uwe Majesteit om u den tegenwoordigen stand van zaken uit een te zetten, u aan het verledene te herinneren en den weg met u te regelen, welke voor de toekomst gevolgd moet worden. De omstandigheden zijn ernstig; het is noodig alle illusien en een onvruchtbaren spijt ter zijde te stellen en den waren stand van zaken nauwkeurig te onderzoeken. Het is thans de kwestie niet of ik goed of kwaad gedaan heb met te Villafranca vrede te sluiten, maar wel om van het tractaat de meest gunstige resultaten voor de pacificatie van Italie en de rust van Europa te erlangen. Alvorens in eene discussie over de kwestie te treden, wensch ik nogmaals aan Uwe Majesteit de hinderpalen in herinnering te brengen, welke iedere definitive onderhandeling en elk definitief tractaat zoo moeijelijk maakten.

„Feitelijk brengt de oorlog dikwijls minder verwikkelingen met zich mede dan de vrede. In den oorlog toch staan slechts twee belangen tegen elkander over — de aanval en de verdediging; bij den vrede daarentegen moet men eene menigte belangen, dikwijls van geheel uiteenloopenden aard,

met elkander verzoenen. Dit is hetgeen plaats had op het oogenblik dat de vrede gesloten werd. Het was noodig een tractaat te sluiten, dat op de best mogelijke wijze de onafhankelijkheid van Italie verzekeren, Piemont en de wenschen der bevolking bevredigen zoude en dat toch het godsdienstig gevoel der Katholieken niet zoude kwetsen of inbreuk maken op de regten der souvereinen, in welke Europa belang stelt.

„Ik geloofde toen dat indien de keizer van Oostenrijk begeerde tot eene openhartige schikking met mij te komen, met het doel om dit belangrijk resultaat te verkrijgen, alsdan de oorzaken van het antagonisme, dat gedurende eeuwen tusschen deze twee rijken heeft bestaan, zouden ophouden en dat de regeneratie van Italie met gemeenschappelijk overleg en zonder verder bloedvergieten zoude kunnen tot stand gebragt worden.

„Thans deel ik u mede welke, naar mijn gevoelen, de essentiele voorwaarden van die regeneratie zijn.

„Italie moet zamengesteld zijn uit verschillende onafhankelijke staten, vereenigd door een federalen bond. Elk dier staten moet een bijzonder vertegenwoordigend stelsel en heilzame hervormingen invoeren. De confederatie moet het beginsel der Italiaansche nationaliteit bekrachtigen; de staten nemen een gemeenschappelijke vlag en een en hetzelfde douane- en muntstelsel aan. Het besturend centrum moet te Rome gevestigd en zamengesteld zijn uit vertegenwoordigers, welke benoemd worden door de souvereinen, uit eene door de kamers in gereedheid gebragte lijst, zoodat op deze bondsvergadering de invloed van de regerende familien, welke men beweert dat naar de zijde van Oostenrijk overhellen, opgewogen zoude worden door het element uit de vrije verkiezingen voortspruitende.

„Door aan den paus het eere-presidentschap van de confederatie op te dragen zoude het godsdienstig gevoel van het katholiek Europa bevredigd, de zedelijke invloed van den paus in Italie vermeerderd, en hij daardoor in staat gesteld worden concessien te verleenen in overeenstemming met de wettige wenschen der bevolkingen. Welnu, het plan dat ik gevormd had op het oogenblik toen ik den vrede sloot, kan nog ten uitvoer gebragt worden, zoo Uwe Majesteit haren invloed wil bezigen om het plan bevorderlijk te zijn. Buitendien is reeds in dien zin een belangrijke stap gedaan.

„De afstand van Lombardije met eene beperkte schuld is een fait-accompli.

„Oostenrijk heeft zijn regt opgegeven om garnizoenen te leggen in de versterkte plaatsen Pisaenza, Ferrara en Commachio.

„De regten der souvereinen zijn, wel is waar, gewaarborgd, de onafhankelijkheid van Centraal-Italie werd mede gewaarborgd, in zooverre als elk denkbeeld van vreemde interventie bepaald ter zijde is gesteld; en ten slotte zal Venetie eene zuiver Italiaansche provincie worden. Het is in het ware belang van Uwe Majesteit zoowel als in dat van het Schiereiland, om mij te ondersteunen in de bevordering van dit plan, ten einde daaruit de beste resultaten te erlangen want Uwe Majesteit kan niet vergeten, dat ik door het tractaat gebonden ben; ik kan op het congres dat op het punt staat van geopend te worden, mij zelven aan die verpligtingen niet onttrekken. De gedragslijn van Frankrijk is dus reeds van te voren bepaald.

„Wij verlangen dat Parma en Piacenza met Piemont vereenigd zullen worden, omdat dit grondgebied uit een strategisch oogpunt onvermijdelijk noodig voor Piemont is. Wij verlangen dat de hertogin van Parma geroepen zal worden om in Modena te regeren; dat Toskane, welligt door een gedeelte grondgebied vergroot, aan den groothertog Ferdinand teruggegeven zal worden; dat een stelsel van gematigde vrijheid in alle staten van Italie aangenomen worde; dat Oostenrijk zich zelf zal losmaken van eene voortdurende oorzaak van ongelegenheid in de toekomst, en dat het er in toestemme Venetie geheel en al tot een Italiaanschen staat te maken, door daaraan niet alleen eene afzonderlijke vertegenwoordiging en administratie, maar ook een Italiaansch leger te geven.

„Wij verlangen dat de vestingen Mantua en Peschiera erkend zullen worden als bondsvestingen.

„En eindelijk dat eene confederatie, gegrond op de wezenlijke behoeften zoowel als op de traditien van het schiereiland, tot uitsluiting van elken vreemden invloed, de onafhankelijkheid van Italie op hechte grondslagen zal bevestigen.

„Ik zal niets verzuimen ter bereiking van dat groote doel. Uwe Majesteit kan er van overtuigd zijn, dat mijne zienswijze niet zal veranderen, en voor zoo verre het niet tegen de belangen van Frankrijk indruischt, zal ik mij steeds gelukkig achten, de zaak bevorderlijk te zijn, voor welke wij te zamen gestreden hebben.

„*Paleis van Saint Cloud*, 20 October 1859."

De Parijsche correspondent van de *Times*, die dezen brief mededeelt, voegt er bij, dat het bovenstaande beschouwd kan worden als de hoofdzaak van het programma, dat aan het congres zal worden voorgelegd.

De *Morning Post*, het orgaan van lord Palmerston, is vrij wel ingenomen met bovenstaanden brief. Het blad doet evenwel uitkomen, dat in de voorgestelde regeling der Italiaansche kwestie eene tegenstrijdigheid is; het denkbeeld der restauratie van den groothertog van Toskane en den hertog van Parma is namelijk ten eenenmale onvereenigbaar met de onafhankelijkheid van Midden-Italie. Intusschen — aldus laat het blad er op volgen — daar die onafhankelijkheid „gewaarborgd" is en de regten der souvereinen slechts „gereserveerd zijn, kan men aannemen, dat de keizer dit voorstel alleen voorop gezet heeft, omdat hij krachtens de vredespreliminairen van Villafranca daartoe gehouden was. In het denkbeeld zelf ligt echter klaarblijkelijk de bekentenis opgesloten, dat het onuitvoerbaar is.

AMERIKA.

In vele streken van Noord Amerika oefent de geneeskundige doorgaans de geneeskunde uit in de ruimste beteekenis van dat woord, daar hij med. doctor, chirurgijn, accoucheur, apotheker en droogist te gelijk is. Als zulk een doctor eene goede praktijk heeft, dan komt hij op het platte land bijna niet van zijn paard af. Zijne ambulante apotheek, verbanden, tandpparaten, klisteerspuiten enz. voert hij altijd met zich. Hij moet een onvermoeid ruiter zijn en een vaardig apotheker en toch, zelfs al ware hij eens bij uitzondering een uitstekend geleerde, geniet hij zelden veel achting. Altijd wordt hij door ingezetenen, zoowel als door vreemdelingen, met wantrouwen behandeld en de reden daarvan is voornamelijk daarin gelegen, dat er nergens dan in Noord Amerika zooveel kwakzalvers zijn, die, wanneer zij op geen andere manier aan den kost kunnen komen, hun beroep of handwerk laten varen en kortweg doctor worden. Er zijn in Noord Amerika ontelbare dergelijke kwakzwalvers, die misschien nog minder van de geneeskunde verstaan dan hier te lande een eenvoudig barbier, en die veel meer menschen vermoorden dan genezen. Zulk een kwakzalver maakt doorgaans het meeest fortuin als hij zijne geneesmiddelen uit Engeland of Frankrijk in het groot kan opdoen, of de goede lieden, zijne patienten, dit althans kan doen gelooven, zonder dat het werkelijk waar behoeft te zijn, hetgeen voor hem omtrent op hetzelfde neerkomt.

— Met de *Asia* zijn berigten ontvangen uit New-York van 12 Oct. Aan de New-York Herald wordt uit Washington geschreven, dat Lord Lyons, de Engelsche gezant, eene in scherpe bewoordingen vervatte depêche uit London heeft ontvangen, betreffende de aangelegenheid van San Juan, waarin van de Amerik. regering ophelderingen gevorderd worden, betreffende de bezetting van genoemd eiland door generaal Harney. De generaal Cass hield zich bezig met het in gereedheid brengen van een antwoord op die depêche.

Over Californie is uit Victoria het berigt ontvangen, dat de Amerikaansche troepen op San Juan vestingwerken aanleggen, met doel dat eiland te kunnen verdedigen.

De Britsche regering heeft door middel van haren gezant, den Amerikaanschen gevolmagtigde in China, den Heer Ward en den commodore Tatnall doen bedanken voor hunne vriendschappelijke handelwijze bij het gebeurde aan de Peiho.

Het berigt, dat de Amerikaansche regering ontevreden was over het gedrag van haren gevolmagtigde in China zoodat zij hem duidelijk te verstaan zoude geven, wat zij onder neutraliteit begrepen wil hebben, wordt door den *New-York Times* voor geheel en al ongegrond verklaard.

De laatste vrijbuiters-expeditie tegen Nicaragua is gelijk men weet mislukt. Toen de vrijbuiters werden aangehouden verklaarden zij dat zij slechts ter walvischvangst wilden uitzeilen. Zij werden, te New-Orleans in een klein wachthuis opgesloten, in hetwelk slechts een kleine wachtpost geplaatst was. Des anderen daags waren zij natuurlijk allen verdwenen hoewel verscheidene der hoofden van de expeditie een borgtogt van 3000 dollars per hoofd hadden moeten stellen.

— Het Amerikaansche *Journal of science* bevat eene lofrede van den proefessor Agassiz op zijnen vriend von Humboldt, voorgedragen in de Amerikaansche Academie van kunsten en wetenschappen. Dezelve bevat verscheidene opmerkelijke harpassages. De teljke vriendschap welke bestond tusschen Arago en von Humboldt is algemeen bekend. Bij eene zekere gelegenheid zeide de eerste tot zijnen vriend: „Humboldt gij weet niet hoe een boek moet geschreven worden; gij maakt er geen slot aan en dat is geen boek, het is niets ander dan een schilderstuk zonder lijst. Agassiz bevestigt het verhaal van de vele weldaden welke van Humboldt jonge kunstenaars bewees, door hun zijne eigene ondervindingen medetedeelen. Hij verhaalt: „Ik was ongeveer vier en twintig jaren oud en bevond mij te Parijs alwaar ik mijne studiën voltooide, eens bevond ik mij in eene zoodanige geldelijke verlegenheid dat ik verpligt was mijne studiën te laten varen en Parijs te verlaten; Professor Mitscherlich, welke ik toevallig ontmoette, vroeg mij naar de reden waarom ik er zoo bedrukt uitzagt, waarop ik hem met mijn toestand bekend maakte. Den volgenden morgen, aan het onbijt zittende, werd mij door den bediende van von Humboldt een brieftje overhandigd; ik opende hetzelve en las als volgt; „Mijn vriend, ik verneem dat gij Parijs wilt verlaten ten gevolge van eenige moeijelijke omstandigheden. Doe dit niet, en blijf hier tot dat gij uw doel, waarvoor gij hier zijt gekomen, hebt bereikt. Ik sluit hierbij in een bankbillet van 600 gulden, geef die mij terug wanneer gij kunt." Wat hij voor mij heeft gedaan, deed hij ook voor vele anderen in stilte en zonder er iemand mede bekend te maken.

(*Vervolg der nieuwstijdingen in het bijvoegsel.*)

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
December.	27	Zweedsche	Augusta	V. D. F.Sandeberg	Batavia.
„	—	Britsche	Lauriston	R. A. Samzon	Pasoeroean.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Pruissische	Dolphin	Klein	Nederland	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Macasser	Rip	„	„ „ „ „
Sardinische	Lijdia	Bazano	„	„ „ „ „
Nederlandsche	Hendrik Jan	J. van der Meijden	„	„ „ „ „
Amerikaansche	Fortuna	Scudder	Boston	„ „ „ „
Hamburgsche	Herschel	Hauschild	Onbepaald	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Amerikaansche	Witch	Hultman	Boston	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Ellen	Wentholt	In reparatie	B. Kopersmit & Co.
„	Eensgezindheid	Flik	Zonder	„ „ „ „
„	Eclipse	C. J. Doeksen	Amsterdam	„ „ „ „
„	Delftshaven	Schaap	Nederland	„ „ „ „
Nederlandsche	Alcor	F. J. van Oppen	„	„ „ „ „
„	Dorothea Henriette	D. Smit	Holland	B. J. van Eck & Co.
„	Diligence	L. Smit	„	„ „ „ „ „ „
„	Antelope	Kapt. Valberg	Zweden	„ „ „ „ „ „
„	Jan van Brakel	C. Verheij	China	E. Ten Brinck & Co.
„	Almelo	R. P. Tjebbes	Onbepaald	Schimmelpenninck & Co.
„	Stad Assen	H. J. Haverbult	Nederland	„ „ „
Nederlandsche	Agatha en Maria	W. B. van Zijp	In reparatie	P. Kervel & Co.
„	Vrijhandel	W. Leverstein	Onbepaald	„ „ „ „
„	Batavier	A. de Voogd v. d. Straaten	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Cortgene	D. Dunlop	Rotterdam	Anemaet & Co.
Engelsche	Nina	W. Lingard	Onbepaald	Hill Broekman & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met de Engelsche schoener *Nina*, den heer J. Secretan.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Zijner Majesteits wachtschip Batavia

OORLOGSCHEPEN
Suriname,
Madura,
Princes Amelia,
Groningen,
DE SCHEPEN
Herschel,
Alfulck,
Fulkus So-oot,
Fathool Mobarak,
Delphin,
Faildul Mobarak,
Aloosmanie,
Eclipse,
Ammana Tulbarie,
Diligence;
DE STOOMSCHEPEN
Koningin der Nederlanden;
DE BARKEN
Fatal Ma-an,
Naim Balgijer,
Meteor,
Abbool Hassim,
Witch,
Dorothea Henriette,
Ellen,
Joedul Barie,
Fathol Madjiet,
Macasser,
Pictura,
Assad Dulla,
Agatha en Maria,
Oosterling,
Lidia,
Eensgezindheid,
Batavier,
Almelo,
Stad Assen,
Antelope,
Baboel Haer,
Arief Banjermaas,
Goansien,
Delftshaven,
Hendrik Jan,
Vrijhandel,
Cortgene,
Hing Goan.
Jan van Brakel;
DE BRIKKEN
Risgil Hair,
Talsum,
Banda Balhair,
So-Ootdin,
Elmachboelie,
Fulkus Seroer;
DE SCHOENERS
Sarie Tengaroong,
Carolina,
Srie Cheribon,
Jupiter,
Hing Aan,
Bintang Tjaigoan,
Witch of The Wave,
Inghien.
DE KOTTERS
Riengit,
Tedok.
Krabbe.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 27sten en den 28sten December 1859.

AANVOER

Van Balie per het Engels. schip *Nina*, gezagv. LINGARD, agenten HILL BROEKMAN & Co.

1800 picols rijst, HILL BROEKMAN & Co.

Van Balie per de Ned. Ind. bark *Hing Goan*, gezagv. INTJIK ALWIE, agent TAN BIENDJANG.

150 picols koffij, 160 picols kedalee-pitten, 150 picols rijst, 460 picols kapas, 1 kist doeken en slendangs, 8 geweeren, 98 stuks papieren pajongs, 2000 stuks stroozakken en kleinigheden, TAN BIENDJANG.

Van Riouw per de Ned. Ind. bark *Dennok Bientang Toedjoe*, gezagv. TAN SOETIONG, agent TAN BIENDJANG.

696 krandjangs en 1743 zakken gambier, 60 picols Zwt. peper, 55 pic. hout-olie, $2^{90}/_{100}$ picols was, 918 stuks Riouw steenen, 45 rollen touwwerk 116 collies manufacturen, koopmanschappen en kleinigheden, TAN BIENDJANG.

Van Riouw per de Ned. Ind. bark *Hoksing*, gezagv. Ho BOENTING, agenten Gezagvoerder.

78 krandjangs en 170 zakken gambier, 785 stuks aardewerk, 25 collies onbekend, 16 kisten paijongs, 52 collies glaswerk, medicijnen en koopmanschappen, Gezagvoerder.

UITVOER

Naar Batavia via Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Oenarang*, gez. S. VAN HULSTIJN.

een kist laken, 2 kisten koperen spijkers, 2 balen everlast, McMILLAN MARTEN & Co; 2 kisten slendangs, ADAM & Co; 2 balen stripes, 1 vat drukinkt, 2 kisten cambries, FRASER EATON & Co; 7 kisten jaconets, McMILLAN MARTEN & Co; 4 kisten cambrics, FRASER EATON & Co; 1 kist wollen goederen, 1 kist knoopen, ADAM & Co; en andere kleinigheden.

Naar Batavia via Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Palembang*, gezagv. KULLER.

9 collies diverse, $99^{50}/_{100}$ picols was, W. CORNS DE VRIES.

Marktprijzen.

SUIKER *f* $15^1/_4$ @ *f* $15^1/_2$.—
KOFFIJ. *f*
RIJST (CARGA) ℔ koijang *f* 140 @ *f* 150.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 165 @ *f* 180.—
KOEHUIDEN ℔ picol.
ARAK ℔ legger. *f* 45.—
OLIE (KLAPPER.)
OLIE (KATJANG.)
KADJANG MATEEN.
ROTTING *f* 8 @ *f* 9.—
WISSELKOERS 108 %.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

GEDRUKT BIJ LE ROY & Co TE SOERABAYA.

Bijvoegsel tot den **OOSTPOST** *van Woensdag den 28sten December* 1859, *N°.* 119.

BRITSCH INDIE.

De ontwapeningswet gedurende den opstand uitgevaardigd door de wetgevende vergadering is permanent verklaard. De Bengaalsche burgers hebben geprotesteerd tegen de voorgestelde vermindering van salaris. Het zoo beruchte fort te Vellore, in het Presidentschap Madras, is ontmanteld. Men zegt dat het onderzoek van den Inam is afgeloopen, en dat het huis van Delhi voor eeuwig alle onderscheiding, eer en waardigheden heeft verbeurd. De ontwapening van Oude is afgeloopen. Aldaar zijn vernietigd 1327 forten, de in beslag genomen wapens van verschillende soorten maken het enorme aantal van 1,367,406 uit. In het geheel telt Oude 2,000,000 volwassen mannen.

In de wetgevende vergadering is een voorstel gedaan om eene belasting intevoeren en wel een income-tax der verschillende standen. Alle landbouwers dienstbaren en dergelijken zijn vrijgesteld; zij echter welke eenig vak uitoefenen of als zoodanig eene vaste bezoldiging genieten, zullen daartoe alleen vergunning verkrijgen onder betaling van eene zekere som. Die belasting zal voor de arbeidende klassen worden uitgeschreven ten bedrage van 2%. De daaruit voor den staat voortspruitende opbrengst wordt berekend op 18,000,000 gulden.

In de mail-editie van de Rotterdammer *Courant* vinden wij de volgende dankbetuiging en brief.

Rotterdam, 23 October.

Herhaaldelijk maakten wij dankbaar melding van de vele en kostbare geschenken, die onze *Diergaarde* uit verschillende oorden van Ned. Indie werden toegezonden. Was die toezending, zoover zij door onze daar wonende landgenooten werd bewerkstelligd, een verblijdend verschijnsel, een blijk van belangstelling, dat op hoogen prijs wordt gesteld, het was dit niet minder, zoo ver men die geschenken verschuldigd was aan inlandsche grooten, die daardoor tevens een hoog gewaardeerd bewijs gaven van hunne diep gevoelde sympathie voor Nederland in het algemeen en voor de stad onzer inwoning in het bijzonder. Onder de laatstbedoelden trad vooral op den voorgrond, Zijne Hoogheid de Radhen Adipati Tirto Noto, Regent van Bodjonegoro, residentie Rembang, die, in vereeniging met onze hooggeachte landgenooten, de HH. van Lawick van Pabst, resident van Rembang, en Stein Parvé, assistent-resident van Bodjonegoro, onze *Diergaarde* met verschillende prachtige exemplaren verrijkte. Ziehier den brief van dezen zeer beminden Indischen Prins, aan den tweeden voorzitter van het betuur der *Diergaarde*, den heer H. van Rijckevorsel, en den secretaris, den heer mr. N. J. A. C. A. Hoffmann, waarbij Z. H. verklaart het hem aangeboden honorair lidmaatschap der *Diergaarde* te aanvaarden, en die met de vertaling, ons welwillend ter opname in dit blad is afgestaan.

[illegible]

[illegible]

(*VERTALING.*)

„Deze brief, benevens vele groeten en eerbewijzingen van mij, *Radhen* „*Adipatie Tirto Noto,* Regent van Bodjonegoro, residentie Rembang, moet „komen tot u, den heer *Rijckeforsel,* directeur, en den heer *Hoffman,* „secretaris van de diergaarde-maatschappij te Rotterdam.

„Met het afgedaan zijn van dit dusdanige begint het: Ik heb uw brief, „gedagteekend 15 April 1859, ontvangen en naauwkeurig gelezen. U was „verheugd dat wij, de heer *van Lawik van Pabst*, resident van Rembang, „de heer *Stein Parvé,* assistent-resident van Bodjonegoro, en ik u een „Tijger ten geschenke hadden aangeboden, waarom u het goed vond mij „te bewilligen (verzoeken) honorair lid te worden van genoemde maat„schappij. Zoo dan, ik moet u zeggen, het strekt waarlijk tot tevre„denheid (voldoening) van mijn hart, en ik betuig u zeer mijnen dank, „dat u er belang in stelde om mij een gedachtenis ter mijner eer te „vragen, zoo als hierboven gemeld is. Mogt het in voorspoed toenemen! „Ja zelfs hoop ik u steeds van dienst te kunnen zijn.

„Houdt het mij ten goede dat ik u een Javaanschen brief schrijf. Moge „intusschen uw heil- en gelukwensching, ten aanzien van mij vervuld zijn.

„*Bodjonegoro,* 2 Augustus 1859.

ADIPATI TIRTO NOTO, *Regent van Bodjonegoro.*"

BRIEF VAN MAZZINI AAN DEN KONING VAN SARDINIE.

Aan

Victor Emmanuel, Koning van Piedmont.

Sire!

Kunt gij,— te midden van de u van alle zijden toestroomende loftuitingen, en gedienstige vleijerijen, waarmede inhalige huurlingen, eerzuchtige parvenus, en de hofbazuinen van elke mogendheid u overladen,— nog een oor leenen aan-, en de woorden begrijpen van-, een opregt man die niets van u heeft te vreezen of te hopen, en die alleen verlangt om te leven en te sterven zonder zich in eenig opzigt iets te verwijten te hebben? Kunt gij,— te midden van den voorbarigen bijval van geheele provincien en van de laffe vleitaal der diplomatie,— nog een oor leenen aan de geheel op zich zelf staande stem van een man, die zich zelve geene andere verdienste toekent dan die van Italie met de onbegrensdste liefde lief te hebben,...en zult gij den moed hebben tot u zelve te zeggen; *Misschien zal ik van die stem de waarheid kunnen vernemen?*

Zoo ja, hoor mij dan; al is het dat ik u niets dan waarheid zal zeggen, of ten minste datgene wat mijne rede en gevoel mij als waarheid voorstellen. Als Republikein met hart en ziel, zoude ik, indien partijzucht mij beheerschte, mij moeten verheugen in elke staatkundige fout die een monarch begaat, als een nieuwe grond om het monarchaal stelsel op te veroordeelen. Maar ik heb mijn vaderland lief;.... meer lief dan mijne denkbeelden; en het is omdat mijne partijzucht minder sterk is dan mijne vaderlandsliefde dat ik mij thans rigt tot u, die, als gij het wilt, dat vaderland eene krachtige hand kunt leenen om zich op te heffen en te overwinnen. — Ik schrijf u terwijl ik mij bevind op Italiaanschen bodem, waar de vervolgingen van een Gouvernement,— dat, terwijl het *vrijheid* ten schijnleus voert, de ballingen van wien het dat woord leerde met oud-hertoglijke strengheid behandelt, — waar de blindheid des volks en het verraad van de magtigen onder hetzelve, mij bijna zouden doen twijfelen of niet alle gevoel en geweten voor immer in Italie is uitgedoofd.

En toch, in het hart van dat land dat eens van groote mannen overvloeide.........waar het oog van Dante 's rots zich wendt naar de verdedigings-werken van den vaderlandlievenden Michel Angelo.....vloeit eenen onschatbaren rijkdom van kracht en leven, die door drie eeuwen van priesterdwang en vreemde overheersching niet kon worden ontzenuwd, en die het uur om te handelen met ongeduld afwacht! .....eenen rijkdom van kracht en leven in een volk dat vrij en onafhankelijk was toen het overige Europa zich kromde onder het juk der vassaliteit;......eenen rijkdom van kracht en leven die van Procida tot op Masaniëllo, – van den Genueschen opstand in 1746 tot de vijf dagen van Lombardije,- zich kenmerkte door zijne telkens zich met vulcanische hevigheid herhalende uitbarstingen, en die eenmaal die ellendige, magtelooze staatjes, waarin Italie werd versnipperd in de poging om alle nationaal gevoel te verstikken, in zich zal verzwelgen om het alles weder tot één geheel te vereenigen. Het is in den naam van dat leven,....dat volksleven dat nog niet *is*, maar onmisbaar eenmaal *zijn zal* het leven van geheel Italie, dat uitgaande van Rome zich allerwege verspreidt van Trente tot Kaap Passaro.....het is in den naam van dat nationaal leven dat ik mij heden tot u wend. Gij, Sire! begrijpt dat volksleven niet, — want als gij het hadt begrepen zoudt gij nooit der vreemden hulp hebben ingeroepen, en uwe hovelingen willen niet dat gij het begrijpt, want dan is hunnen invloed verloren. — De middelmatige geesten die gij tot uwe ministerien riept konden het u niet aantoonen, want zijzelve begrepen het niet, en de diplomatie die u is onderwezen ontkent deszelfs bestaan omdat het deszelfs ontwaken vreest.

Maar *ik* begrijp het omdat ik,— uit het volk geboren,— vrij van alle baatzucht dat verborgen leven deelde zoo als ik het vond, in liefde en leed, in het gemis van al wat het volk dierbaar is en onder den dwang van het gehaatte juk der vreemde dwingelandy.

Sire! gij zijt sterk! sterk, als gij dat volksleven slechts kent;... sterk met al de onverwinnelijke kracht van zes en twintig millioen Italianen tot één doel vereenigd;......sterker dan eenig ander vorst in geheel Europa want geen ander vorst kan zóó veel liefde vinden als gij in Italie u zoudt zien toevloeijen, op het enkele woord EENDRAGT! Gij. hebt dat woord niet durven uitspreken omdat gij niet kent de verborgen kracht die dat woord, met vasten stem uitgesproken, in werking zou roepen. Gij weet niet wat Italie kan worden,... hoeveel het u kan geven.

Italie smacht naar eenheid. Italie wil één geheel zijn en vrij, zoo als God zelf het dat lot toewees toen hij Italie afsloot tusschen den onwrikbaren Alpenmuur en de eeuwige zee. — Geschiedenis schreef op Romes muren, EENHEID, en het denkbeeld van eenheid dat van daar uitging was zoo allesomvattend, dat het tot tweemalen toe Italie's grenzen overschrijdend, geheel Europa in zich vereenigde.

De zachte hand des tijds heeft geheeld de gapende wonden der verdeeldheid die vreemdenwet en overheersching in de magtige geslachten van ons land hadden geslagen en, hoezeer onderdrukt en ontbonden, is het Italiaansche volk thans, welligt meer dan eenige andere natie, geschikt tot de striktste eenheid. ITALIE's EENHEID was het ideaal van al onze groote mannen van Dante tot Machiavelli, van Machiavelli tot Alfieri.

Gedurende de laatste halve eeuw zijn, in den naam van Italies eenheid, onze beste en edelste mannen met de kalmte der zelfvoldoening op het gelaat, gestorven, de een op het schavot, de ander op het slagveld, van Mantua tot Sapri, van Messina tot Venetie. — Hoewel tot het uiterste vervolgd, verstoken van middelen en invloed, en honderdmalen overwonnen, hebben wij toch in den naam der eenheid eene gisting in Italiè gebragt, en doen toenemen tot op zulk eene hoogte dat het Italiaansch vraagstuk een Europeesch vraagstuk werd, en hebben wij den grond bereid die thans deszelfs vruchten afwerpt in kracht en in loftuitingen voor u en de uwen. — EENHEID is de bede, de hartstogtelijke wensch van geheel Italie. — Eén land, onder ééne nationale standaard vereenigd, één geheel; eene zetel in den rij der Europesche volken, met Rome als hoofdmiddenpunt;... ziedaar den vurigen wensch van elk Italiaan.

Gij spraakt van ONAFHANKELIJKHEID en Italie zelf stond op en gaf u vijftigduizend vrijwilligers. Maar dat was ook slechts de helft van het zoo vurig verlangde. Spreek van ONAFHANKELIJKHEID en EENHEID! en in Italie zullen u vijfhonderdduizend vrijwilligers toestroomen. — Waar is onafhankelijkheid voor Napels, voor Sicilie, voor bijna de helft van de Romeinsche provincien? Meer dan twaalf millioen Italianen zuchten en verkwijnen onder eene dwingelandij zoo als die waaronder de vreemdeling het ongelukkig Venetie gedrukt houdt. — Priesterschap en policie verstikken in deszelfs geboorte elke poging tot vrije ontwikkeling en de regering regeert door middel van galeijen, baston en beul. — Wat gaat het de ongelukkige Perugianen aan,... wat vreugde is het voor de zoo bitter verdrukte Napolitanen en Sicilianen, of Oostenrijks magt zich al dan niet tot aan deze zijde der Mincio uitstrekt? En Venetië dan? En Rome? wat is Italie zonder Rome? Gedurende het laatste tiental jaren liggen daar, als een wild beest dat zijne prooi bevlamt, 10000 fransche vreemdelingen als de onmisbare steunpilaar der pausselijke dwingelandij en met *die* vreemdelingen hebt gij u verbonden. Uwe onafhankelijkheid strekt zich zelfs niet uit tot over het heiligdom van Italie. — O Sire! verwijt het Italie niet dat het u niet meer gaf, maar bewonder het veeleer dat het u, zonder de minste zweem eener verbindtenis, de geestkracht en het leven van vijftigduizend jongelingen ten beste gaf voor zulk een hersenschimmig, zulk een nietig, zulk een verminkt doel als gij hun voorspiegeldet.

En bedenk dit,....niettegenstaande de nietigheid en tegenstrijdigheid van het voorgestelde doel.....zóó groot was het vertrouwen in u, Sire!....zóó sterk was de herinnering van eindeloos lijden en eindeloos hopen, dat Piedmont de eenmaal uitgetrokken wapenen niet weder wilde opsteken en dat Italie, helaas! zich onwillig morrend tot nieuwe werkeloosheid liet doemen;— want Italie was gereed om nog veel meer te doen, maar zij die u omringen wilden dat niet: — zij beefden voor het volk;— zij sidderden bij de mogelijkheid dat elke schrede die het volk nader zou brengen tot de vrijheid, het gevoel van deszelfs regten bij hetzelve mogt versterken, en, dat gij uwe positie *in verband met de hunne* mogt leeren begrijpen. — Is 't u bekend, Sire! met welke kunstgrepen, met welke vasthoudendheid zij gedurende vijf dagen elke edele aandrift, elke vonk van grootsch zelfopofferend gevoel, elk beginsel van geestdrift bij dat volk hebben weten te onderdrukken? hoe zij, die in uwen naam spraken, slechts discipline en werkeloosheid predikten, als werden de groote daden geboren uit jezuitische grondbeginselen?— hoe wij stelselmatig werden belasterd, bij het volk,... wij die het hadden onderrigt hoe het in eenheid onder u, Sire! zich tot strijd en zelfopoffering, tot den edelsten dood, als het middel ten leven moesten wijden? — hoe de dagbladen die zich uw orgaan noemden, beleediging op beleediging toewierpen aan de stoute mannen van Februarij 1853;... aan het protest van Bentivegna,.. aan Pisacane's eenzaam graf. — Is 't u bekend Sire! dat uwe agenten weigerden toen de Milanezen, nog voor het begin van den oorlog, het voorbeeld wilden geven op eenen oogenblik dat de Oostenrijkers zich met eene zwakke magt te veel hadden blootgegeven? — Is 't u bekend Sire! dat toen Sicilie vol ongeduld naar den eervollen strijd, gereed was tot den opstand, uwe agenten hun zeiden van te wachten tot het teeken voor allen te gelijker ure zou worden gegeven,... dat teeken dat om nog immer onbekende redenen nooit gegeven werd? O! indien de omwenteling in het Zuiden den strijd in het Noorden had gesteund, dan zoude Italie met eenen enkelen slag, in uwen naam die eenheid hebben doen geboren worden die uwe raadgevers zoo zeer vreezen. — Zooveel aarzeling echter leerde het volk weifelen en zichzelf te mistrouwen; zij steunden niet meer op hun eigen moed maar leerden alles wachten van een georganiseerd leger,... van kanonnen en van aanvoerders en....helaas!...wij hebben er de gevolgen van gezien.

Maar indien gij, Sire! uit deze werkeloosheid, uit die algemeene weifeling het besluit zoudt trekken dat dat volk tot niets grooters in staat was, dan zoudt gij verloochenen uwe kennis van de menschelijke natuur, uwe kennis van de geschiedenis,...ja zelfs de herinnering aan het gebeurde van slechts een tiental jaren her. — Dan eerst wordt een volk groot wanneer het zich onder grootdenkende aanvoerders een groot doel ziet gesteld.

Sire! gij moogt niet voorbijzien de waarheid dat gij u nimmer met het volk van Italie hebt verbroederd, noch ooit het volk hebt aangetrokken opdat het zich met u zou verbroederen. — Medegesleept door een minister die de kunstgrepen van eenen Ludovico de Moor verkoos, boven de hooge roeping des hervormers, weigerdet gij den arm van uw volk die u zich aanbood, en in een ongelukkig oogenblik, zonder de minste noodzakelijk, riept gij de hulp in van eenen vreemden dwingeland als bondgenoot in het grootsche werk onzer bevrijding.

Ik zeg, zonder de minste noodzakelijkheid, want, als gij het hadt gewild, dan zouden de Lombardo-Venetianen gebruik hebben gemaakt van den oogenblik toen Oostenrijk slechts eene geringe krijgsmagt in Italie had; – als gij het hadt gewild, en u bereid hadt verklaard om den door hen te beginnen arbeid voorttezetten, dan zouden de Lombardo-Venetianen als één man zijn opgestaan om, van af de Alpen tot aan den oever der zee, het vreemde juk af te schudden, en om alle voordeelen van den oorlog aan uwe zijde te hebben, zoudt gij niets hebben behoeven te doen dan met uwe legers op te rukken tot aan de hoogten van Tijrol en van Opper Venetie. — Gij hebt echter die ure laten voorbijgaan en gij verloort negen tiendedeelen van de mannen die zich voor u gereed hielden; en onder die negen tiendedeelen was de kern van Italie,...mannen die den magtigen niet vergoden noch hunne gemoedsrust aan eene ijdele hersenschim ten offer brengen;.....gij verloort de mannen die, toen zij vreemde legers zagen opgeroepen tot den strijd der vrijheid, aan geene vrijheid meer geloofden, en zich terugtrokken met de woorden, *zij hebben ons niet noodig,!*...gij verloort het volk dat zich teleurgesteld van u afwendde, denkende, *de koning wil ons niet!*

En daarmede verloort gij hen die zich met heilige geestdrift aan u wilden hechten om met u de heilige zaak te doen zegevieren!...gij verloort de magtige hulp der omwenteling zonder welke éénheid in Italie nooit zal tot stand komen.

Eindelijk, Sire! toen gij dat noodlottig bondgenootschap hebt gesloten ontruktet gij Italie's zaak die roemrijke gloriekrans, die dezelve schoon deed zijn in 't oog van God en menschen, en van een verheven beginsel, verlaagdet gij dezelve tot een twistappel der baatzucht; — het werk der vrijheid bragt gij onder de voogdijschap van het despotisme; — gij beroofdet de grootsche onderneming van derzelver zedelijke schoonheid; — gij reiktet de hand des bevrijders aan den man wiens handen druipen van het edelste bloed van Rome en Parijs, en,.... wat u zelf aangaat,.... Sire! gij naamt geen bondgenoot, maar een meester!

Neen Sire! verwijt Italie niet dat het koud was; mistrouw niet dat land dat, al zucht het ook onder het slavenjuk, toch nog immer de kracht had om Italie te doen blijven het middenpunt van alle Europesche vraagstukken; — dat, toen het voor een oogenblik de ketenen kon afschudden de kracht vond in Lombardije, om in vijf dagen tijds een leger van 75000 man te vernietigen,... in Rome, om meer dan 30,000 fransche soldaten te weerstaan met een legertje van niet meer dan 14000 vaderlanders vereenigd onder de banier der natie,.... in Venetie, om gedurende achttien lange maanden, zonder ander hulpmiddel dan een aantal bijëengeraapte soldaten, de Oostenrijkers weerstand te bieden en tegelijkertijd tegen de verschrikkingen van honger en ziekte te kampen;..... om te vechten zoo als het vocht te Brescia, te Bologne, te Parma en te Messina. Gij hebt de hulp van *die* kracht niet verlangd.

Sire! wilt gij die kracht zich ter uwer beschikking zien stellen? Sire! wilt gij Italie zien... verheven, vol geestdrift, vol vertrouwen, vol werkzaamheid? Wilt gij hen zien opkomen in zulk eene kracht, dat de diplomatie met schrik zal toezien, bevreesd dat zij alles voor zich zullen wegvagen?

Welnu durf dan! en heb den moed die de omstandigheden eischen.

Voorzigtigheid is de deugd van gewone tijden en gewone omstandigheden; — vermetele moed is het genie van den sterken in de dagen der moeijelijkheden, — het genie dat het volk dwingt tot volgen; omdat het ziet dat den aanvoerder niet voor de omstandigheden bukt, noch zijne volgelingen verlaat. Zelfvertrouwen wekt zelfvertrouwen! Als de tijd dáár is dan hangt de overwinning af van de kracht van het voorbeeld. Hangt thans ons lot van Frankrijk af, dan is dat omdat, eene halve eeuw geleden, Danton het toóverwoord, *l'audace*, uitsprak en eene vereeniging zich tegen over gewapend Europa durfde stellen als de verpersoonlijking van dat woord. Van dien oogenblik dagteekent Frankrijks eenheid.

Sire! Italie kent u als dapper in het veld en bereid om voor de eer uw leven te laten. Sire! op den dag dat gij bereid zijt uw kroon te verzaken, kunt gij u de kroon van Italie op de slapen drukken! Italie kent u als dapper in het veld. Maar, al moge dit bij koningen eene zeldzame deugd zijn, de minste uwer vrijwilligers kan zich op hetzelfde beroemen, terwijl hij in de liefde eener moeder of zuster, de kroon zijns levens verzaakt. Italie moet in u leeren kennen de wilskracht om alle hinderpalen omver te werpen. — de zedelijke moed, die zich pligt en eer onder alle omstandigheden ten leidstar stelt, en dien gids moedig en onversaagd volgt waar die hem ook heenleidt.

Al hebt gij u tot heden nog niet als zoodanig doen kennen, Sire! ik geloof dat gij die kracht, die zedelijke moed hebt; — en daarom schrijf ik u.

Sire! gij hebt de Villafranca-vrede aangenomen en gij hebt dezelve niet aangenomen — want de aanneming onder den invloed en wil van vreemde regeringen was geene aanneming — gij beschiktet over eenige millioenen Italianen die zich aan u hadden overgegeven in het denkbeeld dat gij hunne eenheid, hunne zelfstandigheid zoudt handhaven.

Uwe eerste handeling wierp Italie aan de voeten des vreemdelings,— deze tweede handeling verzaakte de regten van Italie ten behoeve van een vreemd beginsel, en beide, die vreemdeling en dat beginsel, zijn verpersoonlijkingen van despotisme.

Sire! zoo vele vleijers beijveren zich om het zeerst om de goede kiem in u te verstikken. — Van mij ten minste zult gij de waarheid hooren.

De aanneming van den Villafranca-vrede zoude eene lafhartigheid zijn, indien het niet uwe handeling ware. — De lof die uwen vader wordt toegebragt, Sire! kan nooit een wanklank zijn in uwe ooren, al is het ook dat daarin een verwijt voor u ligt opgesloten, — ook zijt gij nog immer in de gelegenheid plegtig en roemrijk aan uwen pligt te beantwoorden. — Uw vader, Sire! zou dien vrede niet hebben geteekend. Hij ook, in zijn rusteloos en wisselvallig leven, had behoefte aan geestkracht en aan een onwrikbaar vertrouwen in Italie. Maar toen hij, na de noodlottige nederlaag van Novara, zag dat hem niets meer overbleef dan zijn naam te stellen onder vernederende voorwaarden, en verder te regeren als een overwonnen koning, toen wierp hij met verontwaardiging zijn kroon van zich af en ging vrijwillig in ballingschap. Als overwinnaar in drie of vier veldslagen, teekendet gij eene vernederende overëenkomst. Gij teekendet eene overeenkomst die een verraden is van Venetie, van Italie, van uwe eigene beloften, en van hen die in het vertrouwen op de onschendbaarheid van uw woord zich rond u schaarden ten strijde: — eene overeenkomst die u werd opgedrongen,.. opgedrongen door een vreemdeling,.. door hem, die, als bondgenoot gekomen, zich eensklaps vermetel als meester liet gelden,... opgedrongen zonder dat u den tijd tot tegenspraak werd gelaten,... opgedrongen door hem die u, als onbekwaam tot tegenspraak, zelfs geene stem in de zaak liet.

En, als wildet gij zeker zijn dat Europa het zou zien dat gij meer prat waart op buit dan op uwe eer, naamt gij,.... O, schande! zoo voor u als voor Lombardye!.......... dat ongelukkige land aan als een leengoed van eenen vreemden Meester. Sire! geen burger zou zulk eene beleediging zich laten welgevallen. Ik weet niet hoe der koningen ziel is zamengesteld, maar dat weet ik, dat ik in uwe plaats geen oog ten slaap zou kunnen sluiten zonder het verwijtend beeld van het arme, verraden Venetië voor mij te zien, noch dat ik ooit mijne troepen zou kunnen monsteren, zonder voor de zich daarbij bevindende vrijwilligers van Perugia en Rome te blozen.

Ik zeg niets van de voorwaardelijke aanneming van de centrale gewesten: het is een treurig gevolg van uwe eerste misschrede. Gij zijt niet meer uw eigen meester, want sedert gij te Villafranca de vassaal van het keizerlijk Frankrijk werdt, kunt gij Italie geen antwoord geven zonder vooraf te Parijs de bevelen te hebben gehaald.

Sire! Sire! om den wille der eer! om den wille van Italies eer! verbreek dien afschuwelijken band! Vreest gij niet dat de geschiedboeken zullen vermelden; *„Om zijn gebied te vergrooten, speelde hij met der Italianen geestdrift?*

Sire! ik geloof dat niet. Voor drie jaren geleden, toen ik ter dood was veroordeeld wegens de poging om met Genuesche wapenen de beweging in het zuiden, onder Pisacane te ondersteunen, toen schreef ik het reeds dat ik u geloofde beter te zijn als uwe ministers en de zoogenaamd staatkundigen die u omgeven. — Ik geloof dat in uwe ziel een vonk van Italiaansche trots en van liefde voor Italie blaakt. Maar als dat waar is, — als hetgeen ik gevoelde bij het lezen van uwe eenvoudige, niet vooraf overlegde, antwoorden aan eenige vleijende deputatie, niet is als de hersenschim die de hoop zich zoo gaarne voorspiegelt,— hebt gij dan niet de kracht tot zelfstandigheid? Schud dan, in Gods naam! die zwerm van kleingeestige raadgevers van u af, zoo als de leeuw door een enkel schudden der manen de zwermende insecten van zich verjaagt.

Waarom steldet gij u in den aanvang des oorlogs als dictator? Was dat om hen die, zoò als ik, u de waarheid durven zeggen, den mond te sluiten en hen te vervolgen? Onze vaderen stelden zich als dictator om het land tegen den dreigenden vreemdeling te beschermen. — Neem dat land! mits gij deszelfs bevrijder zijt; maar begin met u lostemaken van mannen, die de kampvechters voor Italie's vrijheid verraderlijk overleveren in de handen van Rome's beul, en van de zwakken van geest, die uwe vrijheid van denken in hun diplomatisch kunstnet gevangen houden.

Sire! de Italiaansche oorlog is nog verre van geëindigd; hij is nog naauwelijks begonnen. — De overwinning in Lombardijë mogen voor u niets meer zijn dan de eerste veldtogten.— Dat hebt gij beloofd, dus is het uwe taak den oorlog te hervatten en de taak van Italie is het dezelve ten einde toe vol te houden.

Maar het is niet door uitstel dat gij uw doel kunt bereiken. De tien–, twintig–, dertig-duizend man die gij daardoor aan uw leger welligt kunt toevoegen; zijn niets in vergelijking van wat gij dagelijks verliest. Italie ontzenuwt zich door dat weifelen, de geestdrift sterft weg, de diplomatie strooit het zaad der tweedragt, de belangen des lands beperken zich tot die van elke plaats in het bijzonder, terwijl de beweging haar nationaal karakter verliest.

Met verontwaardiging hadt gij de Villafranca-vrede moeten verwerpen. Gij hadt tot Louis Napoleon moeten zeggen, *Ik breek mijne beloften niet!* en gij hadt Italie moeten toeroepen, *De vreemde bondgenoot laat ons aan ons lot over; ik zet de oorlog alleen voort en ik vraag van Italie het aantal mannen dat aldus aan het leger wordt ontrokken.*

Gij hadt dat *moeten* doen, en gij hebt het *niet* gedaan. Maar nog is het tijd — verbroeder u met het volk! verbroeder u onbevreesd met de omwenteling, en gij zult meer krachten ter uwer beschikking krijgen dan gij noodig hebt.— De 120,000 soldaten die Piedmont en uw centraal gebied u verschaffen zijn eene voldoende basis om eenen Italiaanschen opstand op te bouwen. De opstand zal u niet minder dan 120,000 geregelde soldaten daar bijvoegen, en tevens een geheel volk onder de wapenen brengen om den arbeid des legers te vergemakkelijken, deszelfs bewegingen te dekken, om den vijand bij elke schrede afbreuk te doen en hem kracht en moed beide te doen ontzinken!

Een leger, en geheel de natie in opstand, Sire! dat kunt gij spoedig hebben;....maar om het te krijgen is een ding noodig; — MOED!

Zeg aan Louis Napoleon *„Ik mistrouwde Italie, en daarom heb ik uwen, niet mijnen, vrede aangenomen. Maar Italie mistrouwde mij niet, en ik gevoel waartoe mij dat vertrouwen verpligt. Ik neem dus mijne toestemming terug. Vrij van elken band wil ik doen wat God en mijn land van mij vorderen en vraag ik alleen* dit *van u, dat gij u onthoudt van alle inmenging in onze zaken, dat gij, volgens uwe belofte, Italie vrij laat om alleen ten einde te brengen wat wij te zamen hebben aangevangen. Op die voorwaarde zal ik u immer dankbaar, en Italie immer Frankrijk's vriend zijn.*

Zeg aan de Europesche Gouvernementen; *Gij hebt de oude tractaten van* 1815 *vernietigd in Polen, in Belgie, in Frankrijk, in het Oosten, overal! De ondervinding van de laatste* 40 *Jaren heeft het u geleerd en meermalen hebt gij het openlijk erkend, dat er in Europa geen vrede mogelijk is zonder als beginsel aan te nemen dat elke natie hare eigene huishouding beheere. — Wij willen ons daartoe brengen. — In den naam van Italies regt vraag ik van u dat gij ons daarin onverhinderd laat handelen. — Wij willen tegen Oostenrijk geen ander hulp dan die van ons eigen zwaard,.... alleen, dat niemand zich aan de zijde van Oostenrijk schare: Wees de keurheeren van ons strijdperk en, hoe laat dan ook, doe regt aan het volk aan hetwelk gij voor een groot gedeelte de beschaving ontleent die uwe eigene rijken ten sieraad strekt.*

En dan, zeg tot de Italianen; *Gij, die mij zoolang hebt gevierd als de eerste kampioen voor uwe onafhankelijkheid, ik zal de zending die gij mij hebt toevertrouwd niet verraden. Voor slaven bestaat geene onafhankelijkheid, voor hen die onderling verdeeld zijn bestaat geen kracht! Daarom wees* VRIJ! *en wees* EEN! *Dat de overwinning de lange periode van uw martelaarschap sedert* 1848 *besluite. Gij hebt bewezen daarvoor rijp te zijn. Staat dan op, allen als één man; werp de onnatuurlijke scheidsmuren die u van elkander vervreemdden, omver, even als ik elke band heb verbroken die strijdig was met uwe eenheid. — Bevrijd u van uwe onderdrukkers, en waar gij onder den driekleurige banier, het blinkend lemmet zult zien van het zwaard dat ik heden trek, dáár schaar u aan mijne zijde. — Met Gods hulp en die van uwe wapenen, zal ik dat zwaard niet weder opsteken, vóór uwe vertegenwoordigers het liefdeverbond zullen sluiten voor hunne zes en twintig millioen landgenooten die Italie bevolken. — Maar ik eisch van u nog* 200,000 *soldaten en de middelen om hen ten strijde te voeren. Ik eisch onbegrensd vertrouwen. Ik eisch dat gij, even als ik, bereid zijt om voor de overwinning te sterven. — Slavernij of vrijheid! voor ons is geen middenweg!*

Sire! de Italianen zullen VRIJ zijn en GROOT, en op den dag dat gij zóó tot hen spreekt zal alle partijzucht onder hen zijn uitgedoofd. Slechts twee dingen zullen dan nog naam en leven hebben in Italie;— HET VOLK en GIJ.

Sire! wat vreest gij? – Oostenrijk? – Met geheel Italie onder uwe vanen........met Hongarije gereed om optestaan en met u gemeene zaak te maken, behoeft gij Oostenrijk niet te vrezen? — Vreest gij Engeland? Engeland is met u zoodra gij niet met Louis Napoleon zijt. Vreest gij uw bondgenoot? Als broeder kwam uw bondgenoot in Italie ten einde door het beschermen eener edele zaak eene tanende populariteit te herwinnen;— hij *kan* zich nu niet tegen u keeren: hij *kan* niet tot Frankrijk zeggen,. *Gister eischte ik uw goud en uwer zonen bloed voor Italie tegen Oostenrijk; heden eisch ik het voor Oostenrijk tegen Italie.*

Uw bondgenoot haastte zich vrede te sluiten omdat hij zijn gebied bedreigd wist door een inval van Duitschland; die inval blijft hem als een altijd terugkeerend gevaar boven het hoofd hangen.— Gister kon hij, om zijne eigene inzigten te bevorderen, zich opwerpen als bevrijder, — buiten Frankrijks grenzen is hem de rol van tiran verboden door Pruissen, door Duitschland, door Engeland en door de rigting die in Frankrijk zelf weder veld gaat winnen.

Neen, Sire! de eerste oorlog van Frankrijk zal niet zijn tegen u;....het zal zijn tegen Engeland en tegen Duitschland.

Maar; Sire! waarom ook spreek ik tot u over zaken die u beter dan mij bekend zijn,...of ten minsten moesten zijn. In den naam van Italie roep ik u op tot eene grootsche onderneming; tot eene van die ondernemingen, waartoe de sterke van geest zijne vrienden telt, doch niet zijne vijanden.— Ik roep u op tot een bondgenootschap met zes en twintig millioen Italianen, die meester zijn van hunne toekomst, mits zij eendragtiglijk zich vereenigen en goed worden aangevoerd. Ik roep u op om u te stellen aan het hoofd eener nationale omwenteling die onder alle volken die vrijheid willen, bondgenooten zal vinden tegen hare onderdrukkers. Ik roep u op om een voorbeeld te geven, dat een voorbeeld kan zijn voor Europa, Sire! half Europa zal met vreugde eenen opstand in Italie toejuichen, zoo als het toejuichte die van Amerika, van Griekenland, van elk volk dat naar zelfstandigheid streeft, terwijl de andere helft vreesachtig en beangst zich terugtrekt en toeziet. Diplomatie, als het middernachts-spook, zal slechts vreesselijk schijnen voor die haar vreest, en in rook zich oplossen voor die stoutmoedig haar tegen treedt.

Moed, Sire! — verwijder de vreesachtigen en omgeef u van dezulken wier leven bewees dat zij vast zijn in hunne beginselen, vol van liefde voor Italie en van wilskracht, — Geef het volk de voorsmaak der vrijheid, door het te geven vrijheid van drukpers, vrijheid van spreken en vrijheid tot onbespiedde vereenigingen,— De pers, en de publieke vereenigingen zullen voor u een geestdrift, eene gisting opwekken waaruit gij al de magt kunt putten die gij behoeft — vrijheid is gevaarlijk alleen voor hare verraders.

Vergeet voor een oogenblik dat gij de koning zijt om te zijn de eerste burger van den staat, de eerste gewapende kampioen der natie. — Wees groot als het doel u door God gesteld! verheven als de hoogste pligt! vermetel als het onbegrensdste zelfvertrouwen. Wil! en verklaar openlijk dat gij wilt! – en allen zullen u toestroomen en wij onder de eersten. Zonder regts of links van u te zien, streef immer voorwaarts in Italie's heilige kruisvaart, en de overwinning is aan u.

En dan, Sire! te midden van Europa's luide toejuichingen en de grenzenlooze vreugde van Italie's volk, jubelend met de millioenen en in het zaligend bewustzijn van een Gode welgevallig werk te hebben gedaan...... dan zult gij de natie vragen welke plaats zij bestemt voor u, die troon en leven veil hadt om haar VRIJ en ÉÉN te maken; al is het dat gij wenscht met eeuwige roem bij het nageslacht in herinnering te blijven als voor uw leven President van de Italiaansche Republiek, dan wel dat de Koningskroon uw oog schooner tegenblinkt, God en het volk van Italie zullen u aannemen en u zegenen: en ik, republikein, bereid om in ballingschap weder te keeren en te sterven ten einde mijne grondbeginselen ten grave toe getrouw te blijven, ik zal met mijne broeders Italianen uitroepen, *President of Koning!* *moge God u zegenen! u en de natie voor wie gij hebt gestreden en overwonnen!*

FLORENCE *Sept.* 16. JOSEPH MAZZINI.